

Sayı : 19020089
Konu: Yazılı Soru Önergesi Cevabı

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI - THSK ÇEVRE SAĞLIĞI
DAİRE BAŞKANLIĞI - THSK ÇEVRE SAĞLIĞI
DAİRE BAŞKANLIĞI EVRAK BİRLİMİ
05.08.2014 11:40 - 2014.5716.4038 / 111.01

00004411753

7/41244
GK:146

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 08.04.2014 tarihli ve 43452547-120.00-172386 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde gönderilen ve Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK tarafından verilen 7/41244 sıra sayılı “Ankara’nın Sıhhiye ve Demetevler semtlerinde partiküler madde oranının yüksek olmasına” ilişkin yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

EKLER:

1- Önerge Cevabı (2 Sayfa)

Ankara Milletvekili Sayın İlevent GÖK tarafından verilen 7/41244 sıra sayılı “Ankara’nın Sıhhiye ve Demetevler semtlerinde partiküler madde oranının yüksek olmasına” ilişkin yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Yapılan araştırmalar sonrası basına yansıyan açıklamalardan, hava kalitesi verilerine göre Sıhhiye ve Demetevler semtlerinde partiküler madde ortalamaların çok üstünde yer almıştır.

Bu bağlamda;

Soru 1- Astım krizlerini tetikleyen, şeker ve kalp hastalarının durumunu ağırlaştıran partiküler maddelerin ortaya çıkış nedenleri araştırılmış mıdır?

Cevap 1- Partiküler maddeler doğrudan atmosfere salınabildiği gibi (birincil PM), atmosferde gaz formundaki kükürtdioksit, azot oksitler, amonyak ve metan olmayan uçucu organik bileşikler gibi öncüller aracılığıyla da (ikincil PM) oluşabilmektedir. Partiküler maddeler, hem (insan) kaynaklı hem de doğal kaynaklı olabilmektedir. İnsan kaynaklılar arasında dizel ve benzinli motorlar, katı yakıtlar (özellikle taşkömürü, linyit, vb.), evsel ısınma amaçlı yakma faaliyetleri, endüstriyel faaliyetler ile karayolu araçlarının fren balatası aşınmaları ile asfalt erozyonu sayılmaktadır.

Soru 2- Araştırılmışsa etken maddeler cins ve oransal nelerdir?

Cevap 2- Partiküler madde (PM), katı ve sıvı parçacıkları bünyesinde barındıran bir hava kirleticisidir. Kirleticinin çapına bağlı olarak yapılan sınıflandırmalar bulunmakta olup, bu sınıflandırmalar; yarıçapı 10 mikrometreye kadar olan parçacıklar için PM_{10} , 2,5 mikrometreye kadar olan parçacıklar için $PM_{2,5}$ adlandırması ile bilinmektedir. Genel olarak partiküler maddenin (PM_{10}) %50-70 oranında bir bölümü $PM_{2,5}$ olarak kabul edilmektedir. Yarıçapı 0,1 ile 1 mikrometre arasında olan parçacıkların atmosferde günler ve/veya haftalar boyu kalabilmeleri mümkün olduğundan partiküler maddenin uzun menzilli sınırlar ötesi taşınımı da söz konusudur.

Partiküler maddenin, fiziksel ve kimyasal özellikleri bulunduğu bölgeye göre değişkenlik göstermektedir. Bu maddelerin bilinen bileşenleri içinde; sülfatlar, nitratlar, amonyum, sodyum, potasyum, kalsiyum, magnezyum, klorit gibi inorganik iyonlar, organik ve elemental karbon, yerkabuğu materyali, parçacığa bağlı su molekülleri, kadmiyum, bakır, nikel, vanadyum ve çinko gibi metaller ile poliaromatik hidrokarbonlar yer almaktadır. Bunlarla birlikte, PM içinde biyolojik bileşenler (örneğin allerjenler) ve mikrobiyal moleküller bulunabilmektedir.

Soru 3- Sağlıklı ve risksiz yaşam için alınması gereken önlemler alınmakta mıdır?

Cevap 3- Dünya Sağlık Örgütü’nün kronik solunum hastalıklarından kaynaklanan ölümleri azaltmak amacıyla hayata geçirdiği GARD (Global Alliance Against Respiratory Diseases - Solunum Hastalıklarına Karşı Küresel Birlik) kapsamında Türkiye Kronik Hava Yolu Hastalıklarını Önleme ve Kontrol Programı yürütülmektedir. Bu programın hedefi, kronik hava yolu hastalıkları konusunda toplumu bilgilendirmek, toplumsal farkındalığı arttırmak, başlıca risk faktörleri konusunda olumlu ve kalıcı davranış değişiklikleri oluşturmak için çalışmalar yürütmek, hastalıkları erken dönemde saptamak ve ilerlemesini önlemek, hastalıkların etkin tedavisi, komplikasyonların gelişiminin önlenmesi ve bu hastalıklara yönelik rehabilitasyon hizmeti sunulması, etkin surveyansların yapılması suretiyle insanların sağlık açısından kalitesi yüksek bir hayat sürdürmelerini sağlamaktır.

Program kapsamında oluşturulan çalışma gruplarından birisi de “Hava Kirliliği ve Sağlık” çalışma grubudur. Konuya ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile birlikte çalışmalar sürdürülmektedir.

Ayrıca Bakanlığımızca 81 İl Halk Sağlığı Müdürlükleri ile GARD il kurulları tarafından program doğrultusunda farkındalık çalışmaları yürütülmektedir.

Soru 4- Bu konuda vatandaş ve tüm ilgilileri kapsayan bir açıklama yapacak mısınız?

Cevap 4- İnsan merkezli yaklaşımla, birey ve toplum sağlığını korumak ve geliştirmek, sağlık için risk oluşturan faktörlerle mücadele etmek, halkın yaşam kalitesini yükseltmek ve halk sağlığını tehdit eden konularda gerekli önlemleri almak ilkelerinden hareketle, kimyasal maddelerin insan sağlığına etkileri konusunda Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), Avrupa Birliği ve çeşitli uluslararası kuruluşlarda yapılan çalışmalar Bakanlığımızca yakından izlenmekte ve bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında, bu konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinin 13 üncü maddesi gereğince kamuoyunun bilgilendirilmesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yapılmaktadır.

İlginize teşekkür ederim.